

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO

★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODLOŽEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO

★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXII. — LETO XXXII.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), JANUARY 4, 1949

ŠTEVILKA (NUMBER) 2

Ne-ameriški odbor obljublja nadaljne obravnavne in vohune

WASHINGTON, 1. jan.—Kongresni odbor za ne-ameriške aktivnosti bo zahteval od novega kongresa, da se nadaljujejo preiskave glede "komunistične nevarnosti," radi katerih je doslej bil izročen sodnji bivši vladni uradnik Alger Hiss, dočim so ostali bili obtoženi radi preziranja kongresnega odbora, ker niso hoteli odgovoriti na vprašanje, če so komunisti, ali pa ne.

V svojem letnjem poročilu je odbor izjavil, da so "sovjetski vohuni" ukradli vojaških in diplomatičnih dokumentov v toliki meri, da je to postalo "vzdržljivo kritično za dobrobit in varnost dežele."

Soglasno s poročilom je bivši komunist Whittaker Chambers izročil "sovjetskim agentom" več kot 50 tajnih papirjev.

(Chambers pa je kljub temu priznanju še vedno na prostem).

Ne-ameriški odbor je predložil tudi program, ki vsebuje pet točk. S tem programom se namerava pobijati komunistično nevarnost. Med ostalim predlaga tudi nekakšni zakon za "kontrolno komunistov," podoben zakonski predlogi Mundt-Nixon, ki je lani bila radi splošnih protestov v kongresu zavrnjena. Ojačiti bi se moralo, po mnenju odbora, tudi vohunske zakone, zvišati kazne za preziranje kongresa, preurediti zakon za vselejvanje in izdajanje viz, tako da bi "nelojalni elementi" ne mogli priti v deželo in ohraniti kongresni odbor za ne-ameriške aktivnosti.

Finančno poročilo St. Clair Savings & Loan Co. zopet kaže napredovanje

Iz poročila o finančnem stanju slovenske posojilnice St. Clair Savings & Loan Co., 6235 St. Clair Ave., katerega je podal Mr. Paul J. Schneller ob zaključku leta 1948 izkazuje, da je posojilnica v minulemu letu prekosila svoj rekord v treh ozirih.

Tekom te dobe so prebivalci te naselbine vložili na hranilne vloge nad \$500.000, kar je dvignilo vsoto v tem skladu na nov višek \$5.976.568,84. K temu je Mr. Schneller pripomnil, da so dobile hranilne vloge po dva odstotka obresti. Skupna vsota obresti, ki se jo je pripisalo na vloge 5.000 vlagateljev tekom leta, znaša nad \$100.000. Vkupno je posojilnica dobila 700 novih vlagateljev.

Družba investira svoje imetje v varne vknjižbe, ter ima sedaj za \$4.861.375,91 te vrste investicij na knjigah, kar je zopet višek v tem oziru. Od te vsote je bilo tako izdanih vknjižb za \$200.000 tekom leta. Podjetje je pomagalo okrog 300 družinam, med njimi je veliko bivših veteranov, da so prišli do lastnega domovanja. Od skupne vsote varno investirane denarja, se je posodilo okrog \$1.000.000,00 zanesljivim bivšim veteranom.

Poleg tega, da posojilnica budno pazi, da se denar investira in posojuje samo na varne vknjižbe, je Mr. Schneller, dodal, da družbini uradniki in direktorji vztrajajo na tem, da se stanje likvidnosti obdrži na visoki stopnji. Ob tem času znaša likvidnost 30% in je najvišja vse dobe posojilnice.

V svojem poročilu, je Mr.

Tito pravi: Jugoslavlani bodo zmagali v sporu s Kominformo

BEOGRAD, 2. jan.—Jugoslovanski ministrski predsednik maršal Tito je v svojem včeršnjem novoletnem govoru zagotovil, da so Jugoslavlani zgodovinsko in psihološko nezmožni, da bi plazili na trebuhu pred komur koli in da bodo radi tega zmagali nad Kominformo, kakor so zmagali v vseh preteklih vojnah.

V svojem govoru Tito ni sploh omenil zapadnih sil. Govoril je le jugoslovanskemu ljudstvu in Kominformi.

Med ostalim je Tito rekel:

"Velikonočnega naroda se meri po stališču, ki ga zavzema v dnevih največjih preizkušenj. Velikonočnega meri po tistem, kar celotno delovno ljudstvo lahko vzdrži in po moralni moči, ki jo kaže v dnevih najtežjih prispevkov.

"Mi gremo skozi težke čase. Toda kdaj je za nas bilo lahko? Mi smo vajeni težav, toda oni (Kominforma) ne morejo omajati našega zaupanja, še manj pa nas zlomiti. Mi čvrsto verujemo v zmago in smo šli v borbo v času, ko je cela Evropa ječala v temi fašistične okupacije in ko so že velike množice izgubile svoje upe in začeje verjeti, da si je zlo zagotovilo zmago za daljšo dobo.

"Mi tudi danes ne omahujemo. Tisti, ki mislijo, da nas bodo s svojimi obrekovanji in neresnicami prisilili, da priznamo, da resnica ni resnica, bi se ne smeli varati z mišljenjem, da delajo prav. Vdanost resnici in pravici je ta sila z nami, ki nam ne dovoljuje, da bi plazili po trebuhu. Te odlike smo podedo-

vali od naših prednikov in mi jih smatramo za najbolj pozitivne odlike, katere bi se morali držati ne samo komunisti, pač pa vsi poštene ljudje."

Ni razloga za črnogledje

Jugoslovanski ministrski predsednik je nato izrazil vero v zmago resnice in pravice, rekoč, da se velike stvari nikoli ne more zgraditi z umazanimi sredstvi in na nepošten način.

"Velike stvari se lahko zgradi samo s primernimi sredstvi in na primerni način. Tega principa se bomo vedno držali, ker bi v nasprotnem oblatili spomin tistih, ki so v veliki osvobodilni vojni padli za zmago pravične stvari.

"Tisti, ki se danes proti nam zatekajo k takšnim nepoštenim sredstvom, se jih bodo nekega dneva morali odreči, ker bi drugače ta sredstva imela pogubonosne posledice za progresivno gibanje na svetu. To velja za tiste ljudi, ki v raznih časopisih in na razne načine širijo proti naši državi najbolj fantastične laži in ki ni nas mečejo kamne.

"Rezultati, ki jih je naš delovni razred dosegel v letu 1948, kar pomeni v najtežjem letu naše borbe za socializem, nam pravijo, da ni nobenih razlogov za črnogledje. Glavna stvar je, da ohranimo našo notranjo enotnost in mi jo bomo prav gotovo ohranili, ker se ljudstvo zelo dobro zaveda, da je enotnost potrebna za doseg uspeha in uresničenje boljše bodočnosti."

Novi uradniki

Na letni seji pevskega zbora "Slovan" so bili izvoljeni sledeči uradniki za leto 1949: Predsednik Joseph Dujava, podpredsednik Frank Požar, tajnik in blagajnik Frank Rupert, 19303 Shawnee Ave., KE 0512, zapisnikar Ciril Ozbič, nadzorni odbor: Frank Maurić, Ciril Ozbič in Andy Noch, arhivar Joseph Ivančić, zastopnika za SDD na Recher Ave. Joseph Vičič in Ciril Ozbič, za farmo SNPJ Joseph Dujava in Louis Cernich. Zbor ima svoje redne pevske vaje vsak torek zvečer ob 7:30 uri v Slov. društvenem domu na Recher Ave. Sedaj se pridno pripravlja za svoj spomladanski koncert, ki se vrši 6. marca.

Prog. Slov. št. 3
Članice krožka št. 3 Progresivnih Slovencev so prošene, da se udeležijo redne mesečne seje v sredo večer ob osmih v Slov. društvenem domu na Recher Ave. Obenem se prosi članice, ki nimajo plačanega asesmenta za prošlo leto, da ga gotovo poravnajo jutri zvečer.

V bolnišnici
Mrs. Jennie Barbish iz 18951 Renwood Ave. se nahaja v St. Luke's bolnišnici, kjer se njeno stanje obrača na bolje. Prijateljice jo lahko obiščejo, mi ji pa želimo skorajšnje popolno okrevanje!

Kitajska voditelja sta za koalicijsko vlado s komunisti

SANGHAJ, 3. jan.—Dva visoka politična nasprotnika Čiang-kajškega sta danes odpotovala v severno Kitajsko verjetno z namenom, da bi se s komunisti sporazumela glede ustanovitve koalicijske kitajske vlade. Poročilo iz Hong Konga pravi, da sta ta dva kitajska voditelja maršal Li Čišen in voditelj prepovedane Demokratične lige Čan Lan. V Hong Kong sta se zatekla radi svojega nasprotovanja diktatorju Čiang-kajškemu.

Medtem so komunisti zahtevali, da se ameriške čete umaknejo iz Kitajske kot predpogoj za upostavitve miru. Pred tem so zavrgli mirovne overture tako Čiang-kajškega kot novega ministrskega predsednika Sun Foa.

Mestni svet Šangaja pa je uradno apeliral na voditelja kitajskih komunistov Mao-a, kakor tudi na "člane komunistične stranke," naj pristanejo na takojšnje premirje, s tem, da bi obe strani ohranili svoje sedanje pozicije.

Truman odgovoren za
polom na Kitajski?

WASHINGTON, 3. jan.—Senator Styles Bridges je danes izjavil, da je pomanjkljivost Trumanove administracije ne malo odgovorna za uspehe komunistov na Kitajskem.

Republikanski senator, ki je predsednik kongresnega opazovalnega odbora za zunanjo pomoč, je rekel, da bo jutri verjetno prejel poročilo od bivšega ambasadorja Williama C. Bullitta, ki se odlikuje s svojo ostro kritiko ameriške politike na Daljnem vzhodu in je nedavno za Bridgesov odbor "preiskoval" položaj na Kitajskem.

Novi odborniki

Klub "Ljubljana" je na svoji letni seji izvolil sledeče odbornike za leto 1949: Predsednik Frank Podboršek, podpredsednik Frank Derdič, tajnik John Barkovich, 20270 Tracy Ave., tel. IV 3438, blagajnik Louis Godec, zapisnikarica Louise Derdič, nadzorniki: John Ludvik, John Oshaben, Louis Zgonec, kuharica Angela Barkovich, zastopnika za delničarsko sejo S. D. Doma na Recher Ave. Frank Segulin in Albina Vesel. Seje se vršijo vsak zadnji torek v mesecu ob 7:30 uri v Slov. društvu, domu na Recher Ave.

Društvo "Cleveland" št. 126 SNPJ ima sledeče odbornike za tekoče leto: Predsednik Louis Smrdel, podpredsednik Mathew Martinčić, tajnik John J. Gabrenja, 22010 Ivan Ave., RE 6268, blagajnik Andrew Curry, zapisnikar Blaž Novak, nadzorni odbor: Matija Delac, Frank Jakovac, Victor Gruden, reditelj Edward Braniselj, mladinski ravnatelj Andrew Curry, zastopnik kegljaške skupine Anthony Jurčetič, zdravnik Dr. F. J. Kern in ostali slovenski zdravniki, ki so stopnika za Klub društev SND James Kos st. in Edward Braniselj, za Federacijo Edward Braniselj in Blaž Novak, za Farmo SNPJ Blaž Novak in Joseph Terbižan, za S. N. Citalnico Andrew Križmančič, za delničarsko sejo SND Edward Braniselj in John Gabrenja. Društvo podpira vse napredne ustanove ter vodi sedaj kampa-

njo za novo članstvo.

Zasedanje 81. kongresa se začelo v znaku velike premoči demokratov

Amerika vodi v oboroževalni tekmi, pravijo Sovjeti

LONDON, 3. jan.—Komentator radia Moskva je danes izjavil, da se Zedinjene države ukvarjajo z oboroževalno tekmo na račun ameriškega življenjskega standarda. Komentator je primerjal vojaške programe Sovjetske zveze in Zedinjenih držav ter rekel, da Rusija "čvrsto in dosledno sledi politiki miru."

Da pa bi izvedle razširjevalno zunanjo politiko vladajočih krogov so Zedinjene države ohranile kopnene sile, ki so tri in pol krat večje od predvojnih, zračno silo, ki je 17-krat številnejša od predvojne, mornariške sile, ki so tri in pol krat močnejše od predvojne.

Poleg gornjega so po zagotovitvi moskovskega komentatorja Zedinjene države reorganizirale komando vojaških sil z namenom, da bi ustanovile vojaško silo "nekako med mornarico in vojnoborno armado," odobrile 31,1 odstotkov državnega budžeta, ali pa \$15.000.000.000, za vojaške namene, si določile \$600.000.000 za nakup strategičnega materiala, ki ga ne morejo dobiti z ozemlje pod njihovo okupacijo, odobrile \$500.000.000 komisiji za atomsko energijo in določile \$400.000.000 za vojaško pomoč Grčiji, Kitajski in Turčiji.

Komentator je pristavil, da je istočasno, ko so Zedinjene države začele graditi svojo vojno zmogljivost, Sovjetska zveza znižala svoj vojaški budžet od 33 odstotkov na 17 odstotkov, ni gradila vojaških baz na tujem ozemlju, umaknila svoje čete z vseh dežel, s katerimi ni bila v vojni in ni ustvarila nobenih napadalnih blokov.

KAJ ČE BI SE LUČI CERKVE UGASILE?

RALEIGH, Tenn., 2. jan.—Neki pridigar je danes resno govoril o "luči cerkve," ki nam svetli na življenjski poti. V pričevanju, da bi pristojnim vernikom predložil v kar bolj živi besedi takšno pogubonosno možnost je vzkljnil: "Kako bi se počutili, če bi se luči cerkve nenadoma ugasile?" Ni prav sprejgovoril, je že cerkev bila v temi. Svojo pridigo je končal šele, ko so električarji popravili vžgalno žico.

41 UBITIH V NEVIHTI V JUŽNEM ARKANSASU

Agencija Associated Press poroča, da je močni tornado zadell severozapadno Louisiano in južni Arkansas. Veruje se, da je na stotine žrtv. Uradno je bilo sporočeno, da je bilo ubitih 41 oseb.

Najhujše je stradalo arkansasko mesto Warren, kjer je bilo ubitih 37 oseb, ranjenih pa okrog 400.

DANIELS USMRČEN

COLUMBUS, O., 3. jan.—Nocoj je bil na električni stolici usmrčen Robert Murl Daniels, ki je radi sodelovanja pri umoru šestih oseb preteklega poletja bil obsojen na smrt. Daniels je priznal, da je sam umoril tri osebe.

WASHINGTON, 3. jan.—Danes se je začelo zasedanje 81. kongresa, v katerem bodo nesporno vodstvo imeli demokrati.

Po prvih formalnih predpripravah je predsednik nenadoma pozno popoldne obiskal novega predsednika poslanske zbornice Sama Rayburna, s katerim se je pogovarjal eno uro. Čeprav je poset bil "družabnega značaja", po je predsednik očitno nameraval utrditi svoje odnosaže z novim kongresom.

Republikanci, ki so na volitvah doživeli katastrofalni poraz, so močno razedineni. Voditelj republikanske opozicije je ponovno ohijski senator Robert Taft.

S spremembo pravil, v poslanski zbornici, za katero bilo odanih 275 proti 142 glasovom, je Truman dobil proste roke, da lahko na zasedanju tekočega kongresnega dominira s svojim programom.

Ogromno število zakonskih predlog

V poslanski zbornici imajo veliko število zakonskih predlogov, katere se bo moralo pregledati in jih izročiti na razmotrivanje posameznim odborom. Predsednik Rayburn je izjavil, da bo samo to delo trajalo najmanj dva dni. Zakonske predloge vlade bodo pa verjetno predložene, ko bo predsednik v sredo prečital svojo poslanico kongresu.

Smatra se, da nekatere zakonske predloge že sedaj označajo na gib novega kongresa. Dve sta posebno važni — za preklic Taft-Hartleyevega zakona in ukinitve kongresnega odbora za ne-ameriške aktivnosti. Predložena je tudi vladna predloga, po kateri bi se le reformiralo ne-ameriški odbor, s tem, da bi se zaščitilo priče, ki pred odborom nastopajo.

13-LETNI DEČEK SE OBESIL RADI PREPIRA

NEW YORK, 1. jan.—Včeraj se je obesil v kleti stanovanje 13 let star deček Charles Walston. Tragični korak je storil, ko so njegovi starši odšli v mesto, doma pa je ostal s svojo 15 let staro sestro in 2 leti starim bratcem. V igri je hotel, da bi brat postavil roko pod tračnice novega igralnega vlaka, toda sestra mu tega ni dovolila. Užaljeni deček je po kratkem prepiru odšel v klet, kjer ga je sestra po eni uri našla obešenega.

Oče mlađoletnika je izjavil, da je sestra storila, le kar je mislila, da je najboljše. Charles pa je čital kriminalne knjižice in je pod njihovim vplivom storil samomor.

"Povedali smo mu večkrat, naj jih ne čita," je rekel oče. Toda kaj moremo. Mislim, da je storil samomor pod vplivom comics."

Iz bolnišnice

Po dvo-tedenskem bivanju v Mt. Sinai bolnišnici, kjer je srečno prestala težko operacijo, se je vrnila na svoj dom Mrs. Josephine Sinkovic iz 865 E. 237 St., Euclid, O. Zahvaljuje se vsem prijateljicam in znancem, posebno pa članicam Progresivnih Slovencev, št. 3 za obiske, voščilne kartice in cvetlice, ki jih je bila deležna v bolnišnici. Sedaj se še vedno nahaja pod zdravniško oskrbo in prijateljice jo lahko obiščejo na domu.

Bolezni

Poznani Andrew Božič iz 23106 Nicholas Ave. se že dalj časa zdravi na domu, potem ko se je nekaj časa nahajal v bolnišnici, sedaj pa je bila odpeljana v bolnišnico njegova soproga Mary. Nahaja se v Huron Rd. bolnišnici, kjer se bo morala podvreči operaciji. Prijateljice jo lahko obiščejo, mi ji pa želimo, da bi se čim prej zdrava vrnila na svoj dom.

Nastop "Zarje" na televiziji

V četrtek zvečer ob 9. uri bo na televizijski postaji WEWS proizvajan slovenski program, ki je bil določen za 9. decembra. Takrat je bilo že vse določeno za proizvajanje programa — dve minuti pred pričetkom, ko so hollywoodske žarnice že razsvetljevale sceno, se je nekaj pokvarilo v centrali elektrarne, žarnice so ugasnile in del mesta se je nahajal v temi več kot eno uro.

Program bo oddajan med 9. in 9:30 uro. Nastopili bodo pevci in pevke v narodnih nošah in podan bo zelo zanimiv program. Pevskemu zboru Zarja je določenih 15 minut ter bo otvoril in zaključil program.

Novi grobovi

JAKOB SKUFCA

Kot smo včeraj poročali, je umrl Jakob Skufca, stanujoč na 1382 Russell Rd. Pokojni je bil star 68 let in je bil doma iz Zvirče pri Hinjah, p. d. Ivančev. V Ameriki se je nahajal okrog 45 let in je bil član društva Naprej št. 5 SNPJ. Svojo pokojno soprogo Ano, ki je umrla pred dvema leti in pol, sta pred leti vodila restavracijo na E. 61 St. in St. Clair Ave.

Tukaj zapuška sina Jack, tri hčere: Julia, Mrs. Anna Siat in Millie, dve vnukinji, brata John in Joe, dve sestri Mrs. Jennie Dalatz in Mrs. Frances Miklaus ter več sorodnikov, v stari domovini pa zapuška dve sestri. Pogreb se bo vršil v petek zjutraj ob 9:30 uri iz Konys pogrebnega zavoda, 872 E. 79 St., v cerkev sv. Vida in nato na pokopališče Calvary.

JERICA AVSEC

Pogreb pokojne Mrs. Jerice Avsec se bo vršil v sredo zjutraj ob 9:45 uri iz Zeletovega pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 10:30 uri in nato na pokopališče Calvary.

V zadnje slovo

Članice društva "Waterloo Grove," št. 110 WC so prošene, da se nocoj ob 7:30 uri snidejo v Zeletovem pogrebem zavodu na 458 E. 152 St., da izkažejo zadnjo čast umrli članici Gertrude Avsec.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN YUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalecu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

NALOGE INFORMATIVNEGA TISKA

II.

V preteklem letu je naše načelo objektivnega informiranja javnosti o svetovnih in domačih dogodkih izzvalo tudi nekaj ostrih polemik z našimi nasprotniki, ki po vsej sili hočejo koordinirati celotni naš tisk v eno edino smer — v smer sodelovanja v mrzli vojni in propagandni hysteriji, ki ne prizna ne objektivnosti in ne časnikarske morale. Na splošno so pri takšnih napadih na naš list nasprotniki navdahnjeni s totalitarskimi srednjeveškimi nazori o cenzuri misli, o cenzuri novic, o cenzuri "pohujšljivih" idej. To ni nič novega. Če bi ti nagoni pristašev "večnih resnic" obveljali, bi se še tam izza dobe Galileja naša zemeljska obla sploh ne obračala okrog sonca, pač pa sonce okrog nje. Toda kot so takrat na grmadi zažigali "heretike" in jih tirjali pred "božje sodnije," tako danes po tem podedovanem nagonu označajo vsakega, ki se z njimi ne strinja za "komunista," ali pa najmanj "sopotnika" in ga tirjajo pred kongresne ne-ameriške odbore.

Resnici in dejstvu so se vedno zoperstavljali pristaši totalitarskega nauka o nespreminjajočem se svetu in "večnih resnicah." Nekoč so v pomanjkanju "komunistične nevarnosti" ustvarjali "nevarnost liberalizma," pozneje pa "nevarnost socializma." Danes pa sprejemajo v svoje sredine i tako zvane "liberalce" i tako zvane "socialiste." Zato naj nas prav nič ne čudi dejstvo, da so tudi nekateri bivši liberalni in socialistični elementi postali njihovi zvesti sopotniki—vse po načelu: srednje poti ni.

Smešno bi bilo resno jemati obtožbe o "komunizmu" in "sopotništvu" s strani zagriženih klerikalnih elementov, katerih simpatije so na strani najhujše reakcije in ki ne želijo priznati dejstev, ki so prav tako očitna kot je očitno, da se zemlja obrača okrog sonca. Nikoli se nismo izmikali polemikam, katerih namen je bil, da se obojestransko pojasni neko določeno vprašanje. Žal, pa z druge strani nismo vedno naleteli na enako mero dobre volje, potrpljenja in tolerance. Naši hysterični nasprotniki so vedno zaključevali takšne koristne in izobraževalne polemike z divjim vpitjem o "sopotništvu" in "komunizmu," ki da ga baje širimo. Obenem pa smo bili označeni za ne-ameriške elemente, (kakšna ironija!) prav od elementov, ki se sklicujejo in prisegajo zvestobo načelom, ki so povsem tuja principom ameriške demokracije. Tako je to bilo v preteklosti in ni dvoma, da bo tako tudi v bodočnosti. Temu se ne moremo izogniti, ampak sigurno je, da v interesu naših lastnih, v Ameriki živčih rojakov, ne smemo poklekniti pred totalitarsko skupino zagriženih klerikalnih domobrancev, ki želijo vsiljevati svoje ideje potom strahovanja in obrekovanja.

Naj bomo na jasnem: "Enakopravnost" ni in nikoli ni bila komunistični ali pa "sopotniški" časopis. Ni bila pred petimi leti, ko je tedanji urednik pel gloriojo sovjetskimi armadam, "ljubljenemu Stalnu" ter se z drugimi uredniki prepiral radi progresivnih načel, in ni danes, ko je vse to smatrano za še hujši greh. Ameriški Slovenci so v svoji dolgi zgodovini imeli tudi komunistično glasilo, katero je jasno in brez vsakega obotavljanja izpovedovalo komunistično ideologijo. Sopotništvo pa še vedno ne more biti priznanje splošno ugotovljenih resnic in prav gotovo je, da se za črno ne more trditi, da je belo samo radi tega, ker to isto trdijo komunisti. Komunisti, na primer, pravijo, da vlada v Španiji fašistični režim Franca. Ali naj mi, zavoljo potrdila o našem "ne-sopotništvu," trdimo, da tam vlada demokracija? Komunisti se v naših domačih zadevah ne strinjajo s Taft-Hartleyevim zakonom. Ali naj mi v opoziciji "komunistični liniji" ta zakon zagovarjamo? Na takšnih in podobnih temeljih slonijo obtožbe o sopotništvu.

Mi priznamo zgodovinska dejstva, ki so vedno preoblikovala svet, odpravljala stare sisteme, ki so bili na škodo ljudstvu, ali pa so preživeli svojo dobo. Priznamo, da na svetu ni nobenega reda, ki bi bil stalen ali pa najboljši. Vedno je tako bilo, da so novi sistemi zamenjali stare, večinoma potom krvavih revolucij. Tako je to bilo v veliki francoski revoluciji, tako je bilo v naši, tako je bilo v ruski in tako je danes v kitajski, čeprav to ne soglašajo z našimi načeli o "ne-nasilnih spremembah."

Mi priznamo, da se v velikem delu sveta danes vršijo socialne borbe v takšnem obsegu, kakršnega zgodovina človeštva ne pomni. Revolucije in upori, borbe kolonialnih ljudstev, obupni poskusi, da se ohrani stare sisteme potom terorja, vojne, silovit prevrat, radi katerega zgleda, kot

PISMO IZ LJUBLJANE

Naslednje pismo je prejel Mr. Louis Adamič iz Ljubljane. Dovolil je, da ga SANS objavi ter da tako dobijo tudi drugi slovenski Amerikanci boljše sliko o stari domovini. Iz pisma je tudi razvidno, kako je vplivalo naše politično gibanje v Ameriki na osvobodilno borbo in pomagalo k boljšemu razumevanju potrebe nove Jugoslavije in novega reda za jugoslovanske narode.

V Ljubljani 6. decembra 1948.

Spoštovani g. Adamič!

Te dni sem dobil na posodo nekaj številke Vaše revije T & T, ki jih pošiljate zdravniku dr. Robertu Neubauerju. Prebral sem jih z velikim zanimanjem, posebno tiste članke, ki govorijo o naši novi domovini.

Zivo se spominjam prve številke, ki sem jo dobil leta 1945 iz Amerike v južno Italijo. Takrat sem bil na delu pri štabu naše vojaške misije v Bariju in sem za naš Znanstveni inštitut, ki smo ga leto prej ustanovili in organizirali v Roških gozdovih, zanimal za vprašanja Trsta in naših bodočih zapadnih meja, kolikor so ta vprašanja odmevala takrat v italijanskem in doslej živem zaveznem tisku. Zvez s Ameriko nismo imeli nobenih in so šla pisma po čudnih poteh. Nek vojak, ki je šel na dopust v Kanado, je iz prijaznosti vzel seboj nekaj pisem, ki so jih v Kanadi oddali za Zedinjene države, med njimi eno tudi za Vaš United Committee (ZOJSA). Moj namen je bil da ustvarim z vami tesnejše zveze, česar pa žal ni bilo mogoče doseči.

Na moje pismo Zdrženemu odboru sem dobil odgovor in poslana mi je bila tudi prva številka Vaše revije T & T, ki je nas vse posebno razveselila in ki je bila za nas resnično doživetje. Čeprav sem takrat skrbno sledil vsem, kar so po svetu o nas pisali, se mi je vendar le zdelo, da mi je šele Vaša revija izbrala okno v zapad in za kulise mednarodnega mešetarjenja z našo bodočo politično in ekonomsko svobodo.

Spominjam se, da ste s svojim uvodnikom v tisti prvi številki revije zadeli s kladivom žebelj na glavo. (Citatelji se bodo morda še spominjali članka "Zakaj je Tito moral zmagati v Jugoslaviji," ki je bil tudi v slovenščini razmnožen in objavljen v naših naprednih listih. V njemu je Adamič razgalil mešetarije jugoslovanskih, angleških in ameriških politikov, kako si bodo po končani vojni prisvojili masne koncesije v jugoslovanski ekonomiji. Op. SANS).

Hladnokrvni Angleži so se razburili. Reuterjev dopisnik Robert Harrison, ki je prav tedaj prišel iz Beograda v Bari, je bil razkačen. Namesto kakšnega stvarnega ugovora, je prihajal zoper Vas s čisto osebnimi očitki, ki so presmešni, da bi Vam jih mogel ponavljati.

da je vse v kaosu—to je podoba današnjega sveta. V tem svetu vlada ta "živčna vojna," fanfare propagande trobijo bolj močno in močno, vpitje, zmedeni hysterični glasovi, grožnje in panika—Marija devica, reši nas vsega hudega—to je vse, kar danes nudijo kot edino rešitev naši nasprotniki. Le to—da skupaj z njimi zdravimo brez glave po propagandnem klancu hysterije, ki pa prav gotovo vodi v sigurno pogubljenje. Z današnjim svetom se je treba soočiti mirnih živcev, trezno in realno. Zastonj je podarjati 2.000 let staro krščansko civilizacijo, zastonj je govoriti o svobodi in demokraciji, če pa ne vpoštevamo—položaj ljudskih množic na celem svetu, njihova stremeljenja, njihove želje, njihovo blaginjo in njihov progres. Na tem svetu, mi v Ameriki nismo sami. So še drugi narodi, številčno večji od nas, ki bi lahko postali naši prijatelji, toda obenem tudi naši nepomirljivi sovražniki. Amerika je lahko simbol progressa, toda obenem tudi simbol reakcije. O tem pa ne moremo odločati mi, pač pa drugi.

(Dalje prihodnjič)

Tisto številko T & T sem poslal svojemu Znanstvenemu inštitutu, za katerega sem takrat delal. Po povratku v domovino v juliju 1946 so mi povedali, da je niso dobili. Takrat je po naši deželi divjala še najhujša vojna (spomladi 1945), ki ni mela le kurirskih pošt, ampak tudi živa telesa ljudi. Večkrat sem že mislil, da bi Vas prosil še za en izvod tiste prve številke T & T, danes pa to tudi storim. Pošiljam pa Vam zanj zadnjo številko revije "Naša žena" z mojim člankom "Poslednji obračun z ustaško nečlovečnostjo," kjer sem poizkusil nekoliko globlje, kot je običaj, analizirati krvavi pojav ustaštva. Podpisal sem ga s svojim ilegalnim imenom iz časa vojne—Boris.

Mislil sem že, da bi Vam poslal tudi nekaj izvirne. Po vojni se posvečam zbiranju zgodovinskega gradiva o naši narodno osvobodilni vojni in vsemu, kar je z njo povezano. Ob tem silnem materialu, skozi katerega gleda junaka in obenem pretresljiva epopeja naše zgodovine, mi često prihajajo misli: Bo li vse to našlo vrednega tolmača, zgodovinarja, romanopisca, scenarista? Mislil sem včasih tudi, da bi Vi morali dobiti nekaj tega gradiva, da bi s svojo močno besedo posredovali znanje o nas zapadu, ki nas noče in v svojem načinu življenja deloma tudi ne more razumeti.

Danes se godi pri nas nekaj pretresljivega in veličastnega: socialistična revolucija, spričo katere se človeku zdi, da sliši mogočno kolesje časa, ki drobi in melje stavbo stare družbe in že gnete nove oblike. Človek mora globoko gledati, da lahko pravično sodi.

"Niti papirja ni danes vedno v trgovinah, pred vojno ga ni nikoli primanjkovalo," godrnja nepotrepljiv človek. Vodilni dnevnik je imel pred vojno 15 ali 20 tisoč naklade, danes gre v 80.000; prirodoslovna revija "Proteus" je imela takrat nekaj čez 2.000 naročnikov, danes jih šteje 8.000 in bi prodajala brez ponujanja 10.000 izvodov, če bi imela papirja. Tako je z vsem tiskom. Knjig ni nikoli dovolj natisnjenih. Zato torej ni papirja, ker smo danes kulturne besede štiri- petkrat gladnejši kot smo je bili v starem svetu.

Tako je skoro z vsako stvarjo: danes ni več berača na ulici; danes ni gosjakov, ki bi mu močei miše v brezdelju propadale na cesti; danes ni v naši deželi razumnika, ki bi s svojimi talenti ne vedel kam, kakor je bilo včasih; zato stopajo danes v trgovine reke ljudi, ki se v starem svetu niso šteli med potrošnike. Zato se danes nabirajo vrste, kjer so včasih polne izlozbe z vsemi zvijačami izvajalke redkega kupca. Zato morate pohiteti za novo knjigo; zato se dostikrat zaman prerivate ob okencu gledališke blagajne. Zato je danes kar čez noč vsega premalo, tudi tistega, kar pro-

izvajamo v večjih množinah, kakor smo kdaj koli prej.

Vse staro ravnesje se je porušilo in se ruši kar naprej. Pred dvema leti ste se lahko še brez strahu za prostor odpravili v gledališče. Naše potrebe rastle hitreje od proizvodnje. Zato se novi svet rojeva v bolečinah, v krčih...

Tedni dni neka naša mladinska pisateljica dejala: "Umirajoči meščanski svet nosi v starinar-nico svoje preproge, keramike, dragocene slike. Toda komaj se kaj takega pokaže v izloženem oknu, že je zraven kupec—delavec. Starega meščana zato še tare domotožje po tistem, kar je bilo, njegovi otroci so pa že v frontnih vrstah za nov red, v šolah, delovnih brigadah, na gradiliščih..."

Danes se lomi med dvema rodovima, kakor se še ni v naši zgodovini.

Toda, da bi človek mogel premeriti globino brazd, ki jo delajo plugi naše socialne revolucije, bi moral videti vse, poslušati stotine naših skromnih, skritih pionirjev srečnejše socialistične bodočnosti. Za soseda imam vseučiliškega profesorja, hidroteh-nika dr. inž. Goljevška. Pripovedoval mi je:

UREDNIKOVA POŠTA

Pri "Zarjanih" ob zaključku leta

Cleveland, O. — Ob zaključku leta je pri vsaki organizaciji revizija aktivnosti in beleženje uspehov in neuspehov. Tudi od pevskega zbora "Zarja" bi se dalo ob tem času marsikaj zapisati, saj je bilo to leto za zbor plodonosno in vsekakor uspešno. Zbor je obdržal tri koncertne priredbe: 25. aprila in 25. novembra v SND in 10. oktobra, na 45-letnici "Slavije" v Chicagu uro programa v dvorani SNPJ. O izidu vsake teh priredb je bilo podrobno poročano v javnosti, zato naj bo tukaj le na kratko citirano, da je bil odziv na vsaki ti priredbi dovoljen, kot je bila dovoljna gmotna in moralna stran. S tem so bili pevci nagrajeni za trud in napor, katerega doprinašajo. Zavest pevcev, da so bili s svojim doprinosom upoštevan in uspešni, je za nje največje plačilo.

Sicer se pa lahko, brez prit-ravanja, zapiše, brez da bi diskreditirali druge skupine, da je v tem letu zbor res doprinesel svoj delež, kot ga je doprinesel v prejšnjih letih v prizadevanju glasbenega petja, — kvalitetno kot tudi v izbiri in sestavi programov. Opazili ste lahko pri "Zarjanih" svoje vrste tipičnost pri sestavi in izvajanju programov.

"Zarja" ima veliko prijateljev. Naslednja so imena pri-spevateljev v zborovo blagajno ob zadnji priredbi: Joseph Hrvatin je daroval \$5. Po \$3 sta darovala Anton Švelc in Rudy Kozan, po \$2: Amelija Božeglav, Frank Chesnik in Mary Somrak in \$1 pa John Logar. Anton Meznarič je daroval steklenico trde pijače. V imenu zbora najlepša hvala vsem tem prispevateljem, kot tudi vsem ostalim, ki so pomagali na pri-redbi ali pa pripomogli k uspehu na eden ali drugi način.

Naši pevci so, kot vsi drugi, važni člani družin, hčere, sinovi, žene, možje. Petje jim je le njih veselje. Marsikdo bi bil v zboru rad aktiven, pa mu družinske razmere ne dopuščajo. Ra-di tega je pa zbor prizadet. Da se temu odpomore je treba novih moči, novih pevcev. V na-selbini nas je dovolj, la lahko izpopolnimo in ojačimo vse zbor. "Zarja" ima odprta vrata za nove pevce in pevke. Prija-

"Ze pred to vojno sem se ves čas posvečal svojemu študiju. Cele noči sem presedel pri knji-gah. Tovariši so se mi rogali, češ, kaj boš s to učenostjo. In res je ni nihče potreboval. Enkrat so me poklicali kot izveden-ca k potoku, ob katerem sta se dva človeka prepirala zavoljo vode. Povedal sem svojo sodbo, razsodili pa so politiki. Učenjaka resnično nihče ni potreboval. Po zmagi nad sovražnikom je prišel zame povsem nov čas. Po-klicali so me in dejali: "Zgradi si raziskovalni inštitut! Koliko denarja potrebuješ?" Začel sem upravljati v milijoni. Danes me kličejo k vsem velikim grad-njam na neukročenih rekah ši-rom naše domovine. Potujem na jug, že me potrebujejo na Dra-vi. Še ne opravi, me že kličejo na Sočo. Postal sem potujoča ambulanta naših rek. Danes ni-sem s svojim znanjem nič več nepotreben, danes imam zado-ščenje za vse prečute noči ob knjigah..."

"Kako ste se vživeli v te nove razmere?" sem bil radoveden. "Najtežje je bilo, da sem ubil v sebi bestijo, ki je v starih raz-merah morala skopuško varče-vati s polami papirja, peresi in črnilom in še to za nepotrebne reči."

Za danes Vas lepo pozdrav-ljam,
Ivo Pirkovič.
—SANS.

telji s čutom za petje so vab-ljeni v zbor. Neomalovažite te vrstice, pridite sami in pripelji-te svoje, hčere in sinove. Za-praviti večer pri petju je naj-zdravejša človeška investicija. Zakaj zapravljati večere za prazne in brezpomembne stvar-i, ko je na svetu toliko lepote. Petje je med temi lepotami. "Zarja" ima svoje vaje ob četr-tkih med 8. in 10. uro zvečer. Prva vaja se bo vršila 13. ja-nuarja. Ne odlašajte, prijavite se!

Ob koncu leta je tudi na me-stu, če se spomnimo na člane, katerih ni več med nami. Eden teh je August Komar. Več let je bil v ospredju zbora, vodil je tajništvo in tudi predsednik je bil l. 1925, več let je bil zborov režiser. Ne, da je bil samo naš vodnik, bil je tudi delavski iz-povednik in še optimist povrhu. Kadarkoli smo bili pri zboru brez vidnega izhoda, v stiskah, je imel Komar vedno izpodbud-no besedo in nas spravil iz rav-notežja. Zadnjo pomlad je pre-minul. Njegov spomin pa osta-ne pri nas trajno.

"Zarja" ima svojo letno se-jo v nedeljo 9. januarja, ob 2:30 popoldne, na katero so vabljeni vsi pevci, podporni čla-ni in zaupniki. Po seji bo doba-ča zabava, zabava katera je doma le pri "Zarjanih". Ta seja bo obravnavala bodonost zbora, zato je zelo, zelo važna.

Pevci, podporni člani in prija-telji, odzovite se!

Leo. Poljšak.

Iz urada Čitalnice SDD

V imenu odbora Čitalnice Slo-venskega delavskega doma na-znanjam vsemu članstvu in ob-činstvu, da bomo našo plesno veselico imeli v nedeljo 23. ja-nuarja in sicer v dvorani Slo-venskega delavskega doma. Za ples bo igrala godba Muleca. Pričetek ob 7.30 zvečer.

Odbor je vsestransko poskr-bel za vso potrebo, to se pravi za lačne in žejne. Obenem opozarjam vse člane Čitalnice, da se poslužujete knjig, katere si lahko izposodite vsako sredo zvečer od 6. do 8. zvečer. Naš knjižničar John Zajc vam bo v vsakem slučaju gotovo postregel, posebno ker smo dobili zadnje čase veliko različnih knjig iz stare domovi-ne. Tako so tudi na razpolago

različni časopisi v čitalniških prostorih, katere lahko čitate od 9. ure zjutraj do 9. zvečer. Časo-pisov pa se ne sme jemati do-mov. Tako ni dovoljeno trgati, mazati ali pa pisati po časopisih. Dalje opozarjamo članstvo, naj bolj točno plačuje članarino, ki je tako majhna, da manjša ne more biti. Je samo 10 centov na mesec. Na ostale, ki še niste čla-ni, apeliramo, da se včlanite prej ko mogoče.

Odbor se zadnja leta več ne poslužuje prošnji na društva za podporo, ampak s priredbami skuša vzdržati čitalnico, ki je naša ponosna kulturna ustano-va. Letos je bila nekaj mesecev čitalnica radi popravljanja in razširjenja Doma zaprta, sedaj pa je še bolj prijetna in udob-na. Nihče res nima vzroka, za-kaj bi ne prihajal v Čitalnico in se je posluževal.

Udeležite se tudi prihodnje mesečne ali letne seje v sredo 5. januarja ob 7.30 zvečer v čital-niških prostorih in pomagajte pri prihodnji plesni prireditvi.

Srečno Novo leto vsem čital-ničarjem in prijateljem!

Anton Jankovich, tajnik.

Aktivnosti podružnice SANSa št. 106

Euclid, Ohio—Ob koncu leta vsak gospodar ali gospodinja pregleda, ako je vse v redu za prihodnje leto. Tako tudi tajniki pri raznih društvih prelistajo knjige, da vidijo, ako so med letom kaj pozabili, ali pa prezr-li. Tudi jaz sem to storila in pronašla, da nisem izvršila dolž-nosti, ki mi le bila dana s strani podružnice št. 106 SANSa. Ker pa pregovor pravi, da je vedno boljše pozno, kakor pa ni-koli, bom to storila sedaj.

Torej naša podružnica je že storila veliko za sirote v stari domovini in to delo še vedno vrši in podpira po svoji moči vsa-ko napredno stvar. Naši člani so vedno pripravljeni pomagati, kjer je ta pomoč potrebna. Pri-družite se tudi ostali k nam in postanite člani in članice te tako koristne organizacije. Članarina je samo \$2, ali več. Sprejemamo tudi prostovoljne prispevke za trpeče v domovini, kakor tudi za obrambo naših naprednih ča-sopisov.

Beda v starem kraju je še ved-no velika in zato je pomoč po-trebna. Vem, da ima vsak v sta-rem kraju svoje in da jim po-maga. Tudi jaz imam več sorod-nikov, pa vseeno mislim, kaj je z onimi, ki nimajo nikogar v Ameriki, da bi jim priskočili na pomoč. Zato pa skrbí SANS za takšne. Torej, postanite tudi vi stricek ali pa tetka in otrite solzo marsikateremu potrebnemu nečaku ali nečakinji. Mali dar ne bo veliko za vas, a z njim boste lahko rešili življenje. Vsa mali dar hvalečno sprejemamo in se vam vnaprej zahvaljujemo v imenu sirot. Vse prispevke lahko pošljete na mene ali dru-gim uradnikom, ki so: Frank Zagar, F. Fende, F. Ludvik, J. Korošec, F. Mišić, F. Tegel.

Iskrene pozdrave in zdravo Novo leto 1949 vam želim v imenu odbora podružnice št. 106 SANSa.
Mury Medvešek,
21141 Gollar Ave., Euclid 19, O.,
Telefon IV 3822.

NAZNANILO

Ker nas je že več rojakov na-prosilo za naslove Jugoslovanskih oblastev v Zedinjenih drža-vah, naj tu navedemo, da naslov jugoslovanske ambasade se glasi:

Yugoslav Embassy,
1520—16th St., N. W.,
Washington 9, D. C.

Naslov urada jugoslovanskega konzula pa se glasi:

Yugoslav Consulate General,
745—5th Ave.,
New York 22, N. Y.

Pišete lahko v slovenskem, srbohrvatskem ali angleškem jeziku.

Občno zbor Društva slovenskih upodablajočih umetnikov

Na Akademiji za upodablajočo umetnost v Ljubljani je bil 23. oktobra četrti občni zbor Društva slovenskih upodablajočih umetnikov.

Predsednik društva tovariš Božidar Jakac je v svojih uvodnih besedah podal nekaj o razvoju svetovne upodablajoče umetnosti, ki ga je prikazala nedavna razstava v Benetkah. Rekel je:

"Tam se bohotno razvija razkrajajoča misel surrealizma in njeno logično nadaljevanje, ki poganja v skrajno bolne ekstreme razkroja in vedno večje odtrganosti od tal resničnosti, posebnosti od človeka. Ta umetnost, v kolikor še zasluži to ime in ki je značilen izraz miselnosti propadajoče družbe, ne more obdržati svoje eksistence, niti lastno umetnostno likovno gradnjo z uporabo še tako rafiniranih formalizmov. Srečen ob tej razstavi si bil le, ko si ob zapuščanju razstavnih prostorov zunaj

zagledal nepokvarjeno naravo, ki se stalno obnavlja in odlaga vse slabotno in bolno, ki se stalno spet prikazuje v novem, svežem življenju...

"Ni lahka, nasprotno zelo težka je pot, ki smo si jo zadali mi, ki nas je osvežujoče prepihal ostri veter novega časa in ki uporno iščemo novo stvarno obliko za velika spoznanja in misli, ki nas pretresajo. V sredi borbe za novo plemenitejšo misel, ki naj zajame vse ljudi, smo spoznali, kje in kod gre naša pot.

"Pogoji, ki jih je ustvarila ljudska oblast, so široki in dajejo vsem možnosti, potrebno je le pravilno razumeti in prijeti za delo. Ne bom ugotavljal, kaj smo mi tu zbrani, naredili v tem pogledu. Le del tega so pokazale razne, čeprav prerredke razstave. Vendar lahko ugotovimo, da so bila ustvarjena dostojna dela, ki nakazujejo pot v bodočnost..."

Tajnik društva tovariš Slavko Pengov je v svojem poročilu

nakazal podrobne rezultate dosedanjega dela društva. Med drugim je društvo v letošnjem letu organiziralo tri razstave, posamezni člani pa so sodelovali ali samostojno priredili pet razstav. Najvažnejša je bila razstava slovenske podablajoče umetnosti v Prešernovem tednu v novi Moderni galeriji v Ljubljani. Ta razstava je predstavljala sodobno slovensko umetnost ne samo po obsežnosti, temveč tudi po kvaliteti.

Obsegala je 239 del 62 avtorjev, obiskalo pa jo je 8,617 obiskovalcev, odkupi pa so dosegli 863,500 dinarjev. V vodstvih po razstavnem prostoru so prednjačili tovariši Godec, Jakob, Jakac, G. A. Kos, Mihelič, Slapernik, Gerlovič, Pregelj in Slavko Pengov.

Z razstavo risb "Po sledovih IV. in V. ofenzive" je Umetniška zadruga odprla svoj novi lokal. Ista kolekcija je bila pozneje razstavljena tudi v Trbovljah. Na pobudo Ljudske prosvete v Hrastniku, ki je otvorila svoj novi Dom kulture, so slikarji razstavili manjšo zbirko slik in nekaj plastik.

V Celju je bila prirejena posmrtna razstava del umrlega slikarja Alberta Sirkca, tovariš Stiplovec je organiziral razstavo impresionistov v Brežicah. Alenka Gerlovičeva je priredila samostojno razstavo v Štanjelu na Primorskem, tovariš Lamut svojo v Novem mestu.

V Postojni je bila prirejena razstava štirih slikarjev, na kateri je sodeloval tovariš Stane Kumar in kandidat Rafael Nemec. V tem letu so člani društva tovariš Klemenčič, Didek in Alenka Gerlovičeva imeli tri

predavanja o umetnosti v Jugoslovanski armadi.

Za tovarišem Pengovom je poročal še o delu Umetniškega sveta predsednik sveta tovariš Boris Kalin, nato pa so bile volitve novega odbora Društva slovenskih upodablajočih umetnikov. Tako so bili izvoljeni za predsednika Društva Božidar Jakac, za podpredsednika France Mihelič, za tajnika France Uršič in Nikolaj Omera, za blagajnika Zdenko Kalin, za člane odbora Zoran Didek, Maks Kavčič, Božidar Pengov, Marij Pregelj in Gabriel Stupica.

Gradnja Nove Gorice

Nova Gorica, 17. novembra—V Novi Gorici je kljub poznojesenskim dnem in neugodnemu vremenu videti veliko razgibanost v gradnji. Na vseh delovnih mestih je živahen tempo dela. Poseben delovni razmah je dalo delavcem tekmovanje v počastitev petega kongresa Komunistične partije Jugoslavije, prvega kongresa Enotnih sindikatov Jugoslavije in drugega kongresa Komunistične partije Slovenije. O njihovih velikih naporih in o njihovem prizadevanju, da bi primorskemu ljudstvu čimprej zgradili središče gospodarskega in družabnega življenja, nam uriča 45 udarnikov, ki sta jih preteklo nedeljo razglasila uprava Spolnega gradbenega podjetja "Primorje" in uprava Gradbenega podjetja Ljudske republike Slovenije za ceste v sporazumu s sindikalno podružnico.

Ob tej priliki je prejelo gradilišče podjetja "Primorje" v Novi Gorici prehodno zastavico kot najboljše gradilišče tega podjetja.

Gradbeno podjetje Ljudske republike Slovenije za ceste je preteklo nedeljo ob podpori prostovoljnih frontnih brigad končalo dopolnilna dela pri regulaciji potoka Korna. Pod Panov-

cem gradijo čez potok tudi dvo-krilni betonski most s kamenito oblogo. Glavna ravnosmerna cesta bo kmalu dograjena. Na eni strani pravkar polagajo granitne cestne robnike in urejajo zelene pasove, ki bodo tekli vzdolž ceste, na drugi strani pa zaključujejo kanalizacijska dela.

Vzdolž ceste sadijo srebrne smreke in druga okrasna drevesa tako, da bo novo mesto polno svežine, cvetja in zelenja. Na križišču, kjer se pričinja cesta Julijskih Alp, pa bodo kmalu dogradili štiri visoke stanovanjske hiše, ki bodo lahko sprejele okrog 200 družin. Tudi dela pri gradnji tovarniškega kombinata v bližini mesta se naglo razvijajo.

Samo bežen pregled dela zadnje dekadde preteklega meseca nam pove, koliko naporov žrtvujejo delavci sledeč klicu Partije, da bi zrastle čim prej nove socialistično mesto—Nova Gorica.

Gradbeno podjetje Ljudske republike Slovenije za ceste ima zaposlenih na štirih objektih in na stranskih obratih 76 delovnih brigad, ki delajo vse v akordu. Najboljša med njimi je Peršičeva brigada, ki presega normo za 117%, medtem ko presega brigade v kamnolomih normo za 42% in vse druge po-

vprečno za 32%. Delovni polet in dobra organizacija dela sta omogočila, da so v tej dekadni presegli plansko nalogo za 21%. Hkrati so znižali proizvodne stroške in tako prihranili državi nad 150,000 dinarjev.

Dobro se je obnesel brigadni sistem dela tudi v pisarnah. Na ta način je knjigovodstvo brigada izpolnila svojo obveznost pet dni pred časom: Lepe uspehe sta dosegli tudi skladiščna in strojna transportna brigada.

Vzporedno z uspehi na gradiliščih se razvija tudi sindikalno življenje. Lepo so opremili Rdeči kotiček, ki je dobro obiskan. Sindikalno knjižnico, ki ima lastne prostore, so obogatili za 63 novih knjig. V zadnjih 15 dneh je bilo v obtoku 110 knjig. Na dnevne časopise je naročilo okrog 180 delavcev. Za večjo kulturno in politično izobrazbo skrbi večerni sindikalni tečaj.

Razvija se tudi kulturno umetniško življenje. Ustanovili so pevski zbor in gledališko skupino, ki je priredila igro "Partizan" in šaljiv prizor.

Borba za prehodno zastavico med brigadami je bila v tem času zelo ostra. Priboril si jo je delovni kolektiv, ki je bil zaposlen pri regulaciji potoka Korna, med stranskimi obrati na kamnolomu Plave. Kot najboljše gradilišče pa se je izkazal delovni kolektiv Spolnega gradbenega podjetja "Primorje," ki si je priboril prehodno zastavico. Tekmovanje se zaključilo s kulturno prireditvijo in ljudskim rajanjem v veliki dvorani Spolnega gradbenega podjetja "Primorje."

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

No More Flying

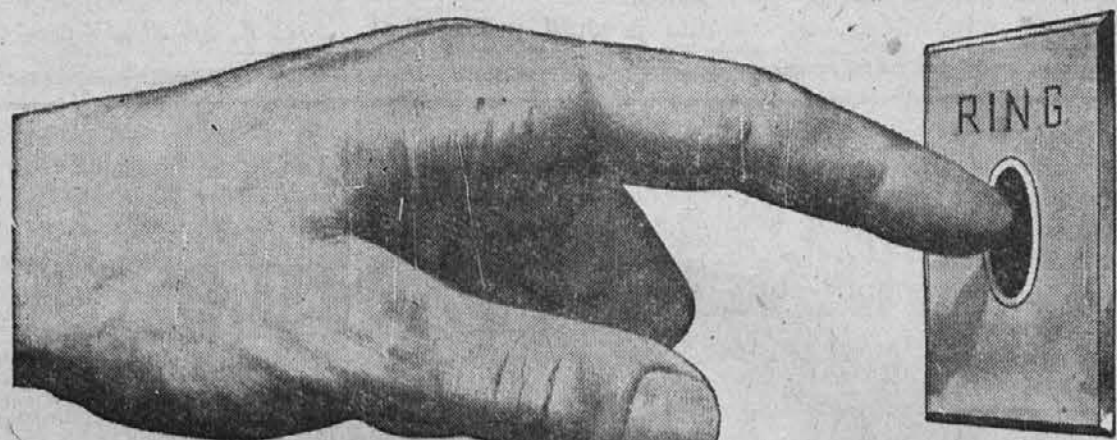

There'll be no more flights for this historic airplane, which is being pushed into the side door of the arts and industries building of the famous Smithsonian Institution in Washington. The ship, minus wings and tail which will be placed back on the fuselage, is the "Gulf Hawk", history-making biplane which the Gulf Oil Corporation presented to the Institution after Major Alford Williams put it through its final demonstration of precision and aerobatic flying, in which it played a pioneering role and paved the way for the development of airfighting techniques. The "Gulf Hawk" is now on exhibition in the same building which will shortly house the famous Wright Brothers' Kitty Hawk, just recently returned to this country from England.

4-H Club Girls Win Awards in National Poultry Contest

CHICAGO, ILL.—That the girls are holding their own at the 27th National 4-H Club Congress is evidenced by these four national winners in the National 4-H Poultry Contest. Administered by the Extension Service of State Agricultural Colleges and the U. S. Department of Agriculture, the 4-H Club poultry program is designed to develop skill in poultry raising and egg production and knowledge of the best methods in grading and marketing. Awards of a \$200 scholarship and an all-expense trip to the Congress were given to each of ten national winners by Dearborn Motors Corporation, Detroit. Shown above with David Meeker, Director of Education at Dearborn Motors, the girls are, left to right: Margaret Sandhouse, 17, of Fort Collins, Colorado; Madalyn Palensky, 18, Crete, North Dakota; Ruth Kinzey, 14, Torrington, Wyoming and Alice Roberts, 15, Lecompte, Louisiana.

It's for you!

SOMETIME in the very near future, a finger will press your doorbell.

The ring will be for you, in more than one sense of the word.

For the doorbell ringer will be a volunteer representative of the U.S. Treasury, aiding the Security Drive to increase automatic buying of U.S. Security Bonds.

For your future, for your security, he will urge you to sign up for one of the two painless, easy, and systematic plans for putting part of your income—regularly—into U.S. Security Bonds.

One is the Payroll Savings Plan, for people on wages or salary. The other is the Bond-A-Month Plan, for those not on payrolls but who have a checking account in a bank.

In all fairness to yourself, you should welcome this man... and listen to him well. He is offering you peace of mind—the peace of mind that can only come from regular saving for the needs and wants of the future.

AMERICA'S SECURITY IS YOUR SECURITY!

ENAKOPRAVNOST

This is an official U. S. Treasury advertisement—prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council.

Boris Zihert:

Ivan Cankar in njegova doba

(Nadaljevanje)

Drugič: agrarna kriza je tudi pri veleposestnikih ustvarila težnjo po zaščitnih carinah proti ameriškemu in ruskemu žitu in jih je zbližala z monopolističnimi stremiljenji buržoazije, kar je v Avstriji (pod vladno grofa Taaffela) prav kakor v Nemčiji (pod Bismarckovo vladno) priložnost za političnega vodjo do ustvaritve političnega bloka veleposestnikov in buržoazije, in v njegovem znamenju se je čedalje bolj utrjevala neomejena vladavina finančnega kapitala.

Tretjič: koncentracija kapitala se je vršila v znamenju vedno večje eksploatacije delovnih množic in je tako izzivala vse večji odpor izkoriščanih ter

znatno povečala politični vpliv socialne demokracije ne samo v industrijskih mestih, marveč celo na vasi. Zategadeljsta Taaffe in Bismarck izdala "zakone proti socializmu" in dosegla prav nasprotni učinek: socialna demokracija se je čedalje bolj razmahovala.

Četrtič: centralistične težnje avstrijskih oblastnikov so nalezle na vedno večji odpor ljudskih množic, predvsem kmečkih množic zatiranih slovenskih narodov Avstro-Ogrske, ustvarjajoč po tej poti realno nevarnost narodnoosvobodilnih gibanj.

Liberalne doktrine, ki so vsaj z besedami oznanjevale "svobodno" in "napredek" in "enako-

pravnost narodov", so postale avstrijskemu finančnemu kapitalu povsem nepotrebne in so celo ovirale uresničenje napredne njegovih eksploatacijskih in zatiralskih načrtov. Odkrito nasilje v obliki strogega izvajanja raznih "zakonov proti socializmu" ni obrodilo uspehov.

V takem položaju je postal klerikalizem najprikladnejše ideološko sredstvo zedinjene avstrijske buržoazno-veleposestniške reakcije.

Klerikalizem je edini mogel kanalizirati naraslo reko ljudskega nezadovoljstva. S klerikalno fevdalno-reakcionarno kritiko buržoaznega liberalizma, prilagojeno novemu položaju, t. j. antikapitalistični razpoloženi širokih ljudskih množic, je bilo mogoče vsaj do neke meje odvrti pozornost teh množic od težkih rib finančnega kapitala na drobnokapitalistične

eksploatacije, male tovarnarje, drobne bankirje, kramarje, kupčevalce in oderuhe. Odstranitev le-teh je bila že brez tega na liniji koncentracije kapitala v rokah peščice finančnih oligarhov, na liniji utrjevanja zedinjene imperialistične reakcije, na liniji boja zoper gospodarski razvoj v ekonomskem pogledu bolj zaostalih in zatiranih narodov Avstro-Ogrske.

Klerikalni "antikapitalizem", "socialnost", antisemitizem, vse to je predstavljalo tačas bogat arsenal socialne demagogije in njega je vladajoča reakcija izkoriščala v boju zoper delavsko gibanje in njegovo znanstveno ideologijo, zoper povezovalne delovnih kmetov z avantgardo družbenega napredka, proletariatom. Klerikalizem je bil že od nekdaj ideološki stebel habsburške dinastije in celotnosti avstro-ogrske monarhije. Reak-

cionarni klerikalni kosmopolitizem je služil črno-zolti klici za orožje proti osvobodilnim gibanjem zatiranih narodov Avstro-Ogrske.

Onemogočiti zedinjenje delovnega ljudstva mest in vasi, ločiti delovne kmete od delavskih razreda, na znotraj zadušiti kal osvobodilnega gibanja narodov, eliminirati kmečko ljudstvo teh narodov iz vrst bojnikov za narodno osvojenost in tako paralizirati celotno gibanje — to je tisto, kar je tvorilo konkretno nalogo avstrijskega klerikalizma, ki je bil v službi avstrijskega finančnega kapitala.

Avstrijski finančni kapital in Vatikan, ki je samo nadaljeval tradicije avstrijsko-vatikanske sodelovanja iz dobe Karla V., nista prav nič varčevala s sredstvi. Finančna oligarhija Avstro-Ogrske je bogato financirala organiziranje kmečkega za-

družništva, da bi ga spremenila v svoj prirepek. Reakcionarni klerikalni kooperativizem škofa Kettlerja in grofa Vogelsanga je našel tudi v Sloveniji posnemalcev. Povsod so vznikale kmečke zadruge s hranilnicami, katerih uprava je bila izključno v rokah župnikov in "uglednih katoliških kmečkih gospodarjev". Pionirji klerikalnega zadružništva so, uživajoč popočno oporo najmočnejših tega sveta, napovedali gospodarsko in ideološko vojno stebrom liberalizma na kmetih in jih v večini primerov prisilili h kapitulaciji in prestopu v klerikalni tabor.

Klerikalno zadružništvo je sicer ustvarilo v kmečkih množicah neke iluzije, vendar težke agrarne krize ni moglo niti malo odstraniti; njegov objektivni namen je bil predvsem — ne pomagati siromašnim kmetom, marveč ustvarjati trdno mno-

žično bazo reakciji na kmetih z utrjevanjem — preko zadrug — sloja premožnih vaških lastnikov, kulakov, in ekonomsko zaslužiti srednjega in malega kmeta. Ta objektivni smisel klerikalnega zadružništva se je kazal vsak dan jasneje kljub vsem pobožnim filantropskim željam posameznih njegovih pionirjev.

(Dalje prihodnjic)

LUJSKA FRONTA JUGOSLOVANOV V BOLGARIJI

SOFIJA, 2. jan. — Časopis "Novini" je danes sporočil, da so Jugoslovani, ki živijo v Bolgariji ustanovili "Ljudsko fronto Jugoslovanov," ki se bo bori la proti sedanjim voditeljem Jugoslovije. V Bolgariji živijo Jugoslovani so, kakor pravi časopis, zbežali pred "terorjem" notranjega ministra Rankovića.

MIHAIL SOLOHOV

TIHI DON

TRETJA KNJIGA

(Nadaljevanje)

— Živino lahko odženemo s seboj... Menda ne bomo ostali zastran živine.

In spet je popadla starca besnost. Kakor spočit žrebec je poteptal z nogami in skoraj padel, ker se je spoddaknil nad kozico, ležečo pri peči. Ustavil se je pred Dunjaško in zarjovel:

— Odženemo! A stara krava se pripravlja — kaj pa to? Do kod jo boš le prignala? Eh, ti, potlej bomo tebe zapregli v oje! Potepinka! Garjavka! Gnida! Spravi si jih na noge, na, pa moraš to slišati!... Pa ovce? Kam boš dala jagneta? Oh, oh, stra-a-ah te poberi! Mari bi bila zobe tiščala!

Grigorij se je po strani ozrl na Petra in kakor nekoč pred davnim, davnim zagledal v njegovih kostanjeh ljubih očeh poreden, norčav in obenem po-

hlevno spoštljiv smeh in znani drget pšeničnih brk. Petro je bliskoma pomežiknil in se ves zamajal od pridrževanega krohot. Grigorij je tudi pri sebi radostno začutil voljnost za smejanje, ki je zadnja leta ni več poznal, pa se je na vsa usta in bobneče zarežal, ne da bi se premagoval.

— Na, to imaš!... Hvala Bogu... Pomenili smo se! Starec ga je srdito ošinil s pogledom, sedel in se obrnil v okno, opeto z belim puhom ija.

Šele proti polnoči so se zedinili vsi skupaj: kozaki naj bi se umaknili, ženske pa naj bi ostale, varovale hišo in domačijo.

Veliko pred dnem je Iljinična zakurila v peči, še spekla do jutra kruh in nasušila dve vrečki suhorja. Starec je pozajtrkaval pri ognjišču in ob svitanju odšel spravljat živino in pripravljat sani za odhod. Dolgo je stal v kašči, potiskal roko v predale, prepolne pšenice resnice, in precej skozi prste kleno zrnje. Stopil je na plan kakor od mrliča: snel je čapko in natihece pripril za seboj žolte duri...

In še se je behtal pod napuščem kolnice in premenjeval na sankah spletenico, ko se je na zavrtih pokazal Anikuška, ki je gnal kravo napajati. Pozdravila sta se.

— Si se pripravil na pot, Anikej?

— Toliko se mi je treba pripravljati kakor nagcu spodrecati se. Moje je na meni, tuje bo pa zraven mene!

— Je kaj novega slišati?

— Novic na pretek, Prokofij!

— Kaj pa? — se je ustrašil Pantelej Prokofjevič in vtaknil sekiro za ročico.

— Rdečih nemara ne bomo nič videli. Proti Veškam se ženo. Onega sem videl z Veliškega Gromka, pravil je, da neki grdo počno. Ljudi koljejo... Pri njih so Judje pa Kitajci, smrad jih potiplji! Premalo smo jih, vragov kozjeokih, potolkli!

— Koljejo?!

— I, ali naj voham? E, ti smotilaga preteta! — Anikuška se je pridušil, stopil mimo plotu in grede dokončal: — Babnice z onkraj Dona so jim prekaljene, nakuha, napajajo jih, da bi jim sile ne dali, oni se ti pa napaše, se zalet v drugo vas in se spet pasu.

Starec je utrdil spletenico, obšel vsa poslopja, ogledal vsak

tram in kol, ki ga je bil postavil s svojimi rokami. Potlej pa je pobral ravlel in odšantal na pod napulit krmne. Potegnil je iz prizidka železno kopačo in začel česati slavše seno s pustotnikom (dobro je vselej hranil za spomladansko oral), ker se še zmeraj ni zavedel neodložljivega odhoda, potem pa se je premislil, stopil k drugemu stogu in godrnjal sam nase. Kar ni mu moglo do živega, da bo že čez nekaj ur zapustil domačijo in vas in krenil kdo ve kam proti jugu in se mogoče ne bo nikoli več vrnil. Nakopal je sena, pa se spet po starem stegnil po grablje, da bi prigrabil, ali odmaknil je roko, kakor da se je opekeli, si obrisal čelo, ki se mu je bilo spotilo pod kapo na tri uhlje, in glasno dejal:

— Saj, pokaj bi se neki zdaj menil za to? Kaj zato, če ga posteljejo konjem pod noge, tjavdan pomendraj ali pa zažgo.

Počil je z grabljiščem ob koleno, zaškripal z zobmi, odnesel mrežo sena, starčevsko drsaje z nogami, s sključenimi in postaranimi pleči.

V hišo ni stopil, ampak malo odprl vrata in rekel:

— Pripravite se! Precej bom napregel. Da se ne bomo zamudili.

Ze je nadel konjema oprsnjake, položil na zadnji konec voza vrečko ovsa in se sam pri sebi čudil, kako da sinova tako dolgo ne pridefa sedlat konja, zato je še enkrat stopil proti hiši.

V bajti so se godile čudne reči: Petro je razkačeno razkopaval svežnje, pripravljene za odhod, in metal kar na tla hlače, suknjiče, nedeljske ženske obleke.

— Kaj pa počnete?

— Naši kozaki ne pojdejo! — je za vse odgovorila Darja.

— Da bi vas! Ste se premislili?

— Premislili! — Grigorij je nevede pokazal cukrenosinjo podkivico zob in pomežiknil: — Smrti ni treba iskati, se bo že tudi semkaj pripitala.

— Če oficirji ne gredo, kdo pa nas bo podil! — In Anikuška je kakor podkovan zabobnel izpred duri in mimo oken.

14

V Vešenski so po ograjah fr-

— Kaj pa je? — je do konca začudeno pobral Pantelej Prokofjevič in snel triušnik.

— I, tole! — Petro je čez pleča pokazal z palcem na ženske in končal: — Tulijo. Tudi mi ne pojdemo nikamor! Če gremo — gremo vsi, če pa ne gremo — pa nobeden! Morebiti jih bodo tukaj rdeči posiljevali, mi bomo pa pete odnesli? Če bodo pobijali, bom umrl pred njihovimi očmi!

— Sleci se očka! — Grigorij se je namuznil in si slačil plašč in odpenjal sabljo, od zadaj pa ga je lovila in mu poljubljala roko objokana Natalja in makovordeča Dunjaška je veselo ploskala z rokami.

Starec se je pokrkl s kapo, pa jo pri priči spet snel, stopil v gornji kot in se z zamahom prekrizal s širokim križem. Trikrat se je do tal priklonil, se pobral s kolen in se ozrl po vseh.

— No, če je tako — ostani mo! Varuj in brani nas, kraljica nebeška! Razpregat grem.

Pritekel je Anikuška. V Meleholvi hiši so ga presenetili čez in čez nasmejani, radostni obrazi.

— Kaj pa počnete?

— Naši kozaki ne pojdejo! — je za vse odgovorila Darja.

— Da bi vas! Ste se premislili?

— Premislili! — Grigorij je nevede pokazal cukrenosinjo podkivico zob in pomežiknil: — Smrti ni treba iskati, se bo že tudi semkaj pripitala.

— Če oficirji ne gredo, kdo pa nas bo podil! — In Anikuška je kakor podkovan zabobnel izpred duri in mimo oken.

14

V Vešenski so po ograjah fr-

fotali Fominovi razglasili. Od ure do ure so čakali rdečih čet. V Karginski, pet in trideset vrst od Vešenske, pa je bil štab severnega bojišča. V noči na četrty januar je prišel oddelek Čenčev in naglo, v dnevnih pohodih, se je od trga Belokalitvensko ustje pomikala nad Fominov uporniški polk kazenska edinica kosaškega starešine Romana Lazareva.

Čenčenci naj bi petega prešli v napad na Vešensko. Njihova oglednica je že pritipala do Belogorke. Toda naskok se je pretrgal: nek prebežnik od Fominovih kozakov je povedal, da nočijo znatne enote rdeče armade v Gorohovski in karljivo petega priti v Vešensko.

Krasnov, ki je bil zaposlen z zavezniški, prišedšimi z Novočerkask, je poskusil vplivati na Fomina. Poklical ga je k neposredni zvezi Novočerkask—Vešenskaja. Brzjav, ki je dotle venomer trkljal "Vešenskaja—Fomin", je posredoval kratek pogovor:

"Vešenskaja — Fominu. Narednik Fomin, zaukazujem vam, da se spametujete in pridete s polkom na položaj pika. Na poti je kazenska edinica pika. Za neporščino sledi smrtna kazen pika. Krasnov."

Fomin je pri svitu petrolejke z razpetim polukožuham gledal, kako teče ozek trak papirja, posejan z opekastimi bleščicami, telegrafistu izpod prstov in se zvija, dihal je telegrafistu v tili mraz in domače žganje in govoril:

— No, kaj tam čveka? Spametujem? Je končal?... Piši mu... Ka-a-a-aj? Kaj se to pravi — ne morem? Zapovedujem, če ne, ti pri priči razpam trebuh in čreva!

In brzjav je zatipkljal: "Novočerkask atamanu Krasnovu pika... V rit me piši pika. Fomin."

Položaj na severnem bojišču je bil na moč zapleten, tako da je Krasnov sklenil, da bo sam odšel v Karginsko in od onod neposredno zamahnil s "kaznujočo desnico" po Fominu, zlasti pa, da bi dvignil duha poparjenih kozakov. V ta namen je tudi povabil zavezniške na potovanje po bojišču.

V kraju Buturlinovki je bil zaukazan ogled gundorovskega jurijskega polka, ki je pravkar prišel iz boja. Krasnov je po pregledu stopil zraven polkovnega prapora. Z životom se je obrnil proti desni in na ves glas zaklical:

— Kdo je služil pod mojim

poveljstvom v desetem polku — korak naprej!

Skoraj pol gundorovcev je stopilo pred vrste. Krasnov je snel kučmo, se navzkriž poljubil s priletnim, a korenjaškim narednikom, ki mu je bil najbližji. Narednik si je z rokavam plašča obrisal pristrizene brčice, onemel in zmedeno izbuljil oči. Krasnov se je razpoljubil z vsemi polkovci. Zavezniški so bili presenečeni, neoumljivo so si pošepetavali. Toda čudenje so zamenjali nasmeji in umerjeno odobravanje, ko je Krasnov stopil k njim in razložil

(Dalje prihodnjič)

ZENSKA ALI DEKLE

dobi delo za opravljanje lahkih hišnih opravil. Mora ostati večerih preko noči.

Za podrobnosti pokličite MU 4541

OLDSMOBILE 1937 LETA SE PRODA.

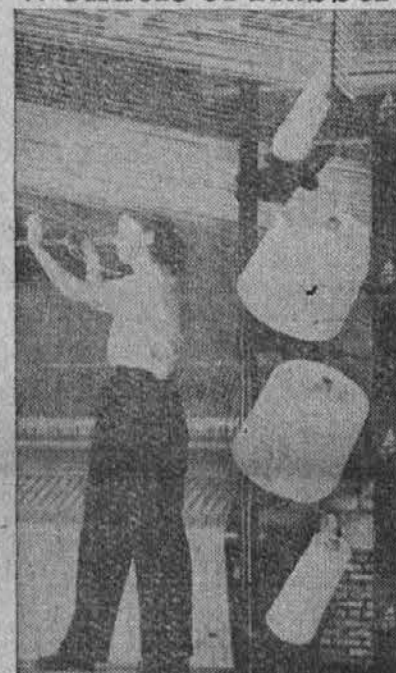
V najboljšem stanju. Za podrobnosti pokličite EX 2503

SOBO SE ODDA V NAJEM

ZENSKI ALI DEKLETU.

Vpraša se na 545 E. 157 St., IV 6865

Wonders of Rubber

AKRON, OHIO—Textiles, particularly cotton, rayon and nylon, play a tremendous role in the manufacture of most rubber products. These include the tires on which your automobile rolls, or the hose which is swiftly pulled into position when firemen start fighting a blaze. The picture above, taken in the B. F. Goodrich Company here, shows the textile cords starting on a journey which will result in their becoming part of tires. A short time later each of these cords, still in long parallel lines, will be entirely surrounded by rubber. Then, cut into the exact size wanted, and known as a "ply", the sheeted combination of rubber and textiles will go to the tire building rooms. A number of these "plies" together with other parts of the tire will there become the carcass or body of the pneumatic casing. The processing of rubber goods is a fascinating subject. The company puts out a free cartoon booklet called the Wonder Book of Rubber, which describes this industrial operation, as well as many highly interesting facts about how rubber is transformed into one of mankind's most useful servants.

Hair beauty secrets... by toni

The New York Times Fashion Show has wonderful news! It's the new short hair-do with the soft, short, half bangs that lend such charm to the oval face. The basis is a soft, natural looking home permanent, curled on the hair ends. It is equally attractive for informal or formal wear, as illustrated.

PRODA SE GOSTILNE z D 5 in D 1 ter D 2 licencami. Nahajajo se na zelo prometnem prostoru na križišču. Dobi se tudi lepo stanovanje. Za nadaljna pojasnila pokličite BO 4722.

APEX PRALNI STROJ v izvrstnem stanju. star komaj leto in pol, se prodaja po zmerni ceni. Pokličite LI 2756.

JUGOSLOVANSKE POŠTNE ZNAMKE dobite pri AUGUST KOLLANDER 6419 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

JOHN ZULICH INSURANCE AGENCY Frances Zulich 18115 Neff Rd., IV 4221 Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno zavarovalnino.

VAŠI ČEVLJI BODO ZGLEDALI KOT NOVI, ako jih oddaste v popravilo znanstvenemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar 16131 ST. CLAIR AVE.

MARY A. SVETEK

LICENCIJANA POGREBNICA

478 E. 152 ST. — KE 3177

Ambulantni voz na razpolago podnevi in ponoči—Notarska posluga

NAJBOLJŠE VRSTE PERUTNINE
Farmer's Poultry
ŽIVE IN OČIŠČENE — DOBITE VEDNO PRI NAS
CENE ZMERNE — POSTREŽBA TOČNA
4303 SUPERIOR AVE. — EN 5025

RAZPIS DELNIČARSKSE SEJE

V nedeljo 23. januarja 1949, ob 1.30 uri popoldne se vrši redna delničarska seja korporacije Slovenskega doma

15810 HOLMES AVE.

To obvestilo je smatrati za uradni poziv vsem delničarjem.

FRANK WALTER, tajnik.

POŠILJANJE MOKE in PAKETOV z živžem v Jugoslavijo

Od zdaj naprej pošiljamo moko v Jugoslavijo po dveh cenah, dajajoč s tem na razpolago pošiljateljem, da pošljejo svojcem moko s plačano dostavo do Reke ali pa do MESTA PREJEMNIKA (do hiše).

CENE MOKE SO:

1) VREČO BELE MOKE 100 funtov pošljemo za \$9 Prevoz do REKE IN ZAVAROVANJE za polno izgubo (total loss) do mesta prejemnika je uračunano v gornji ceni. Prejemnik mora v tem slučaju sam plačati stroške prevoza od Reke do svojega bivališča.

2) VREČO BELE MOKE 100 ft. pošljemo za \$13 V tej ceni so uračunani vsi stroški za zavarovanje proti polni izgubi (total loss), kot tudi stroški prevoza od Reke do NASLOVA PREJEMNIKA kjerkoli v Jugoslaviji, tako ne bo prejemnik plačal nobenih stroškov ko prejme moko.

Naša moka, ki jo dobavljamo od poznane firme "GENERAL MILL," je prvovrstne kvalitete, vsebujoča visoko količino proteina, najmanj 13½%.

STANDARD PAKETI za naročitev naših NOVIH Standard paketov, vprašajte za cenik in naročilne liste (Order Forms). Dostava moke in Standard paketov je garantirana. V slučaju izgube pošiljke, vrnemo denar.

PO OBEH CENAH POŠLJEMO ISTO KVALITETO MOKE, KATERA JE SEDAJ PAKIRANA V IZREDNO MOČNE VREČE (OSNABERG BAGS) ZA IZVOZ.

Ena oseba lahko pošlje z isto ladjo največ PET VREČ MOKE in to na pet različnih oseb v Jugoslaviji.

Opozorjamo, da postane vse blago po naročbi Vaša last, dočim smo mi samo posredovalci med pošiljateljem in tukajšnjimi oblastmi. Ček in Money Orders naj se glase na "DOBROVOLJNI ODBOR."

URADNE URE: Vsak dan od 9. zjutraj do 5. zvečer. V nedeljo in ponedeljek je urad zaprt.

DOBROVOLJNI ODBOR

245 WEST 18th ST.

NEW YORK 11, N. Y.

Telefon: WAtkins 4-9016

FINANČNO POROČILO

ST. CLAIR SAVINGS & LOAN COMPANY

31. DECEMBRA, 1948

IMETJE

Gotovina na rokah in v bankah	\$ 564,191.76
U. S. vladni bondi	1,205,479.23
Posojila na prve vknjižbe	4,861,375.91
Nepremičnina—bančno poslopje	34,000.00
Delnice Federal Home Loan banke	45,000.00
Vse drugo imetje	9,876.12
Skupno imetje	\$6,719,923.02

OBVEZNOSTI

Hranilne vloge	\$5,976,568.84
Posojila v delovanju in Escrow vloga	108,661.81
Izposojevalni sklad za zavarovalnino in davke	67,495.31
Vse druge obveznosti	4,620.70

KAPITAL IN PREOSTANEK

Glavne delnice	\$118,806.44
Nerazdeljen dobiček	153,769.92
Rezervni sklad	290,000.00
	562,576.36

Skupne obveznosti, kapital in preostanek \$6,719,923.02

VSE VLOGE SO ZAVAROVANE DO \$5,000.00 PO FEDERAL SAVINGS & LOAN INSURANCE CORPORATION, KI JE LAST ZDRUŽENIH DRŽAV AMERIŠKIH

Vse vloge, ki jih sprejmemo pred 10. januarjem bodo dobile obresti od 1. januarja